

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Skrybos ir gyvenimas skyrium Skrybos ir gyvenimas skyrium

Nyderlandai

1 Kokios yra santuokos nutraukimo sąlygos?

Prašymą nutraukti santuoką gali pateikti vienas sutuoktinis (vienašališkas prašymas) arba abu sutuoktiniai (bendras prašymas). Taikoma vienoda procedūra (žr. 11 klausimą).

Bet kuriuo atveju byloje šalims turi atstovauti advokatas. Prašymą nutraukti santuoką nagrinėja pareiškėjo arba vieno iš pareiškėjų gyvenamosios vietos apygardos teismas (*rechtbank*). Prašymą nutraukti santuoką galima pateikti bet kuriuo metu po jos sudarymo; nereikalaujama, kad šalys būtų susituokusios tam tikrą laikotarpį. Santuokos nutraukimas įsigalioja, kai civilinės metrikacijos įstaigoje (*burgerlijke stand*) padaromas įrašas apie teismo sprendimą. Įrašą apie nutrauktą santuoką civilinės metrikacijos įstaigoje galima padaryti tik tuomet, kai sprendimo nebegalima apskusti (sprendimas įgauna *res judicata* galią). Įrašą apie nutrauktą santuoką civilinės metrikacijos įstaigoje reikia padaryti per šešis mėnesius nuo dienos, kurią jis įgauna *res judicata* galią, priešingu atveju sprendimas praranda savo galią ir civilinės metrikacijos įstaigoje nebegalima padaryti įrašo apie nutrauktą santuoką. Jeigu santuoka buvo sudaryta užsienyje ir užsienio santuokos liudijimas nebuvo įteiktas Nyderlandų civilinės metrikacijos įstaigai, įrašas apie Nyderlanduose priimtą sprendimą nutraukti santuoką padaromas specialioje Hagos savivaldybės civilinės metrikacijos įstaigoje.

2 Kokie yra santuokos nutraukimo pagrindai?

Nyderlandų teisėje nustatytas vienintelis santuokos nutraukimo pagrindas – negrįžtamas santuokos iširimas. Santuoka laikoma negrįžtamai iširusia, jeigu sutuoktiniais gyvenimas kartu tampa nepakeliamas ir nėra jokios galimybės atkurti tinkamus sutuoktinių ryšius. Kai prašymą pateikia tik vienas sutuoktinis, pareiškėjas turi pareikšti, kad santuoka iširo negrįžtamai, o jeigu kitas sutuoktinis su tuo nesutinka, pareiškėjas privalo pateikti įrodymus. Faktą, kad santuoka iširo negrįžtamai, nustato teismas. Jeigu pateikiamas bendras prašymas, sprendimas nutraukti santuoką priimamas remiantis tuo, jog abu sutuoktiniai mano, kad jų santuoka iširo negrįžtamai.

3 Kokios yra santuokos nutraukimo teisinės pasekmės:

3.1 asmeniniams sutuoktinių santykiams (pvz., teisei rinktis pavardę),

Nutraukta santuoka gali turėti su naudojimusi buvusio sutuoktinio pavarde susijusių pasekmių. Galutinai nutraukus santuoką, išsituokęs asmuo gali sudaryti naują santuoką arba įregistruoti civilinę partnerystę.

3.2 sutuoktinių turto padalijimui,

Įstatymų nustatytas turto teisinis režimas (bendroji jungtinė viso sutuoktinių turto nuosavybė)

Nyderlanduose galioja gana neįprastas santuokoje gautoms pajamoms ir įgytam turtui taikomas režimas. Paprastai galioja įstatymuose nustatytas bendrosios jungtinės viso sutuoktinių turto nuosavybės teisinis režimas (*alghele gemeenschap van goederen*). Iš esmės visa kurio nors sutuoktinio nuosavybė, kurią jis įgijo prieš santuoką arba jos metu, yra bendroji jungtinė nuosavybė. Abiejų sutuoktinių turtas tampa bendru turtu. Iš esmės visos skolos, susidariusios iki santuokos arba jos metu, yra laikomos bendromis skolomis, nepaisant to, kuriam sutuoktiniui atsirado skola. Kreditorius gali išieškoti skolą iš bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės. Nutraukus santuoką, bendrosios jungtinės nuosavybės teisinis režimas pasibaigia, t. y. tuo metu, kai civilinės metrikacijos įstaigoje padaromas įrašas apie sprendimą nutraukti santuoką. Sutuoktinių turtas nebėra bendras ir bendroji jungtinė nuosavybė turi būti padalijama. Būtina nustatyti, kokia bendrosios jungtinės nuosavybės dalis priklauso kiekvienam sutuoktiniui. Pagal bendrą taisyklę kiekvienam sutuoktiniui priklauso pusė bendrosios jungtinės nuosavybės. Sutuoktiniai gali nesilaikyti šios taisyklės ir susitarime dėl santuokos nutraukimo (*echtscheidingsconvenant*) arba dalijant turtą (*verdeling*) nustatyti kitokią tvarką.

Vedybų ir poveybinės sutartys

Sutuoktiniai gali nustatyti kitokį turto teisinį režimą, palyginti su įstatymuose nustatytu įprastu režimu, jeigu sudaro vedybų sutartį arba (retais atvejais) poveybinę sutartį. Šiose sutartyse *taip pat* nustatoma turto padalijimo santuokos nutraukimo atveju tvarka.

3.3 sutuoktinių nepilnamečiams vaikams,

Globa

Nutraukus santuoką, abu tėvai toliau bendrai globoja kiekvieną vaiką, kaip tai darė santuokos metu. Tik išimtiniais atvejais teismo gali būti prašoma nustatyti globą vienam iš tėvų. Prašymą nustatyti išimtinę globą gali pateikti vienas iš tėvų arba abu tėvai. Vienas iš tėvų, kuriam nebuvo nustatyta globa, turi teisę bendrauti su vaiku. Vienas iš tėvų arba abu tėvai gali prašyti, kad teismas nustatytų bendravimo su vaiku teisių įgyvendinimo tvarką.

Vaiko išlaikymas

Jeigu tėvai po santuokos nutraukimo toliau bendrai globoja vaikus, siekiama, kad jie susitartų dėl finansinės naštos, susijusios su jų vaikų auginimu, padalijimo. Tėvai taip pat gali prašyti, kad jų susitarimą įregistruotų teismas. Jeigu sutuoktiniai negali pasiekti susitarimo, teismas gali nustatyti pinigų sumą, kuri turi būti mokama kaip išlaikymas. Jeigu vienam iš tėvų nustatoma išimtinė globa, jis gali prašyti teismo įvertinti, kokia pinigų suma kitas iš tėvų turėtų prisidėti apmokant vaikų kasdienio pragyvenimo išlaidas. Paprastai tikimasi, kad tėvai patys susitars dėl išmokų mokėjimo. Daugiau informacijos šiuo klausimu galima rasti Nacionalinės išlaikymo išmokų išieškojimo agentūros (*Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen*) interneto svetainėje (<http://www.lbio.nl/>).

3.4 pareigai suteikti išlaikymą kitam sutuoktiniui?

Sutuoktinių pareiga išlaikyti vienam kitą pasibaigus santuokai galioja toliau. Kai buvusio sutuoktinio gaunamų pajamų nepakanka jam pragyventi ir negalima pagrįstai tikėtis, kad jis uždirbs reikiamai pajamų, jis gali kreiptis į teismą prašydamas, kad kitas buvęs sutuoktinis mokėtų jam išlaikymo išmokas pragyvenimo išlaidoms apmokėti. Teismas šį klausimą gali išspręsti priimdamas sprendimą nutraukti santuoką arba vėlesniu sprendimu. Apskaičiuodamas išlaikymo išmokas, teismas atsižvelgia į sutuoktinio, kuriam bus mokamas išlaikymas, poreikius ir kito sutuoktinio lėšas. Taip pat gali būti atsižvelgiama į nefinansinius veiksnius, pvz., santuokos trukmę, arba į tai, kiek ilgai sutuoktiniai gyveno kartu. Jeigu teismas nenustato išlaikymo išmokų mokėjimo trukmės, pareiga mokėti išlaikymą pasibaigia po 12 metų. Tais atvejais, kai išlaikymo reikalaujantis sutuoktinis patiria ypatingus finansinius sunkumus, jis gali prašyti teismo pratęsti šį laikotarpį. Iš esmės, jeigu santuoka truko trumpai (mažiau nei penkerius metus) ir joje negimė vaikų, išlaikymo išmokų mokėjimo laikotarpis neviršija pačios santuokos trukmės. Jeigu sutuoktiniai arba buvę sutuoktiniai susitaria dėl išlaikymo išmokų, jie tokį susitarimą gali įforminti susitarime dėl santuokos nutraukimo.

4 Ką praktikoje reiškia teisės terminas „gyvenimas skyrium (separacija)“?

Gyvenimas skyrium (*scheiding van tafel en bed*) yra teisinė priemonė, kurią taikydami sutuoktiniai nustoja gyventi vienas su kitu, nors faktiškai jų santuoka nenutraukiama. Gyvenimu skyrium yra suinteresuoti sutuoktiniai, kurie nori išsiskirti ir susitarti dėl tokio išsiskyrimo teisinių pasekmių, tačiau galbūt dėl religinių arba finansinių priežasčių nenori nutraukti santuokos. Patvirtinus gyvenimą skyrium, išlieka susitaikinimo galimybė, tačiau tai taip pat gali būti pirmasis žingsnis nutraukiant santuoką. Gyvenimas skyrium įsigalioja, kai sutuoktinių turto registre padaromas įrašas apie teismo sprendimą. Kaip ir santuokos nutraukimo atveju, įrašą reikia padaryti per šešis mėnesius.

5 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo sąlygos?

Vienintelis gyvenimo skyrium pagrindas – negrįžtamas santuokos iširimasis.

6 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo teisinės pasekmės?

Gyvenimo skyrium pasekmės sutuoktinių turtui, vaiko globai (bendravimo teisėms), išlaikymo išmokoms ir pensijoms yra tokios pat kaip ir nutraukus santuoką. Santuoka galioja toliau. Įstatyme nustatyta, kad skyrium gyvenantys sutuoktiniai mirties atveju nepaveldi vienas kito turto. Jeigu patvirtinus gyvenimą skyrium sutuoktiniai nusprendžia norį visiškai išsiskirti, jie vis dar gali pateikti prašymą nutraukti santuoką. Skyrium gyvenančios šalys gali gyventi su nauju partneriu ir kurti naują gyvenimą, tačiau negali sudaryti naujos santuokos arba įregistruoti civilinės partnerystės.

Jeigu patvirtinus gyvenimą skyrium pateikiamas vienašališkas prašymas nutraukti santuoką, taikomi tam tikri apribojimai. Vienašališkiems prašymams taikomas trejų metų laukimo terminas. Teismas šį terminą tam tikrais atvejais gali sutrumpinti iki vieno metų. Trejų metų terminas pradedamas skaičiuoti nuo įrašo apie gyvenimą skyrium civilinės metrikacijos įstaigoje padarymo dienos. Jeigu patvirtinus gyvenimą skyrium pateikiamas bendras prašymas nutraukti santuoką, laukimo terminas netaikomas. Santuokos nutraukimas įsigalioja, kai civilinės metrikacijos įstaigoje padaromas įrašas apie teismo sprendimą.

7 Ką praktikoje reiškia terminas „santuokos pripažinimas negaliojančia“?

Santuoka gali būti pripažinta negaliojančia tik teismo sprendimu. Santuokos pripažinimo negaliojančia byla pradedama pateikus prašymą. Todėl šalių sudaryta santuoka niekada automatiškai nepripažįstama negaliojančia: santuoka galioja tol, kol yra pripažįstama negaliojančia. Įstatyme nurodyti santuokos pripažinimo negaliojančia pagrindai ir asmenys, galintys pateikti prašymą.

8 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia sąlygos?

Įstatyme nustatyti šie pagrindai, kuriais remiantis galima pateikti prašymą dėl santuokos pripažinimo negaliojančia. Šalys santuoką sudarė nepaisydamos: santuokos kliūčių (minimalaus amžiaus reikalavimai, nepilnamečio sutikimo sudaryti santuoką nebuvimas, bigamija, draudžiamas giminytės laipsnis); prievartos arba klaidos;

fiktyvios santuokos;

vieno iš sutuoktinių psichikos ligos;

civilinės metrikacijos įstaigos pareigūno kompetencijos nebuvimo arba nepakankamo liudytojų skaičiaus.

9 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia teisinės pasekmės?

Santuokos pripažinimas negaliojančia pasekmes sukelia atgaline data ir galioja nuo santuokos sudarymo momento. Tai reiškia, kad, teismui pripažinus santuoką negaliojančia, ji laikoma niekada nebuvo sudaryta. Tam tikromis aplinkybėmis taikoma išimtis ir tokiu atveju santuokos pripažinimas negaliojančia sukelia tokias pat pasekmes kaip ir santuokos nutraukimas. Pavyzdžiui, negaliojančia pripažintoje santuokoje gimę vaikai toliau laikomi abiejų tėvų vaikais. Kita išimtis yra susijusi su tariamu sutuoktiniu, t. y. sutuoktiniu, kuris nežinojo, kad santuoka buvo su trūkumais. Taip pat žr. santuokos pripažinimo negaliojančia sąlygas, nurodytas atsakyme į 8 klausimą. Sąžiningas sutuoktinis gali, pvz., prašyti, kad kitas sutuoktinis mokėtų išlaikymą.

10 Ar yra alternatyvių neteisminių priemonių, kuriomis su santuokos nutraukimu susijusius klausimus būtų galima išspręsti nesikreipiant į teismą?

Tarpininkavimas yra įprastas Nyderlanduose nagrinėjamos santuokos nutraukimo byloje. Padedant tarpininkui ir prireikus – sutuoktinių advokatams, sutuoktiniai gali pabandyti sudaryti susitarimą dėl santuokos nutraukimo ir jos pasekmių. Šios nuostatos įforminamos raštu sudaromame susitarime dėl santuokos nutraukimo (*echtscheidingsconvenant*). Susitarime gali būti aptariami tokie klausimai kaip turto padalijimas, bet kokia pareiga mokėti išlaikymą sutuoktiniui ir vaikų auklėjimo planas. Tarpininkavimo proceso metu sudarytą susitarimą teismas gali įtraukti į savo sprendimą.

Nyderlanduose veikia Šeimos advokatų ir santuokos nutraukimo tarpininkų asociacija (*Vereniging van Familierechtadvocaten en Scheidingsbemiddelaars*), kurios nariai specializuojasi tokiose srityse kaip santuokos nutraukimas ir išlaikymo išmokos. Jie taip pat specializuojasi tarpininkavimo nutraukiant santuoką ir visose su tuo susijusiose srityse. Daugiau informacijos pateikiama interneto svetainėje <http://www.vas-scheidingsbemiddeling.nl/>.

11 Kur turėčiau pateikti prašymą (skundą) nutraukti santuoką, nustatyti gyvenimą skyrium (separaciją) arba santuoką pripažinti negaliojančia? Kokių formos reikalavimų reikia laikytis ir kokius dokumentus turėčiau pridėti prie prašymo?

Prašymas

Santuokos nutraukimo byla visada pradedama teismui pateikus prašymą (*verzoekschrift*). Šiame prašyme būtina nurodyti sutuoktinių pavardę, vardus ir nuolatinę arba įprastinę gyvenamąją vietą. Jeigu nutraukiama santuoka daro poveikį nepilnamečiams vaikams, turi būti pateikiama tokia pat informacija apie tuos vaikus. Pareiškėjas taip pat gali kreiptis dėl papildomos pagalbos suteikimo (*nevenvoorzieningen*). Šis prašymas yra susijęs su nutraukiama santuoka. Teismas gali skirti papildomą pagalbą ir toliau nurodytais klausimais:

nepilnamečių vaikų globos ir bendravimo teisių;

vaiko ar sutuoktinio išlaikymo;

bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės padalijimo arba turto teisinio režimo, nustatyto vedybų arba poveidybinėje sutartyje, įgyvendinimo;

šeimos būsto naudojimo;

pensijos svyravimų išlyginimo.

Pareiškėjo advokatas (*advocaat*) apygardos teismui (*rechtbank*) turi pateikti prašymą. Jeigu pareiškėjas gyvena Nyderlanduose, prašymą galima pateikti pareiškėjo gyvenamosios vietos apygardos teismui. Jeigu Nyderlanduose gyvena ne pareiškėjas, o kitas sutuoktinis, prašymas turi būti siunčiamas kito sutuoktinio gyvenamosios vietos teismui. Jeigu abu sutuoktiniai gyvena už Nyderlandų ribų, prašymas turi būti pateikiamas Hagos apygardos teismui.

Kokius dokumentus reikia pateikti?

Originalūs nuorašai (išduoti per paskutinius tris mėnesius) iš gyventojų registro dėl abiejų sutuoktinių, kuriuose nurodoma tapatybė, civilinis statusas ir, jeigu sutuoktinis nėra Nyderlandų pilietis, atvykimo į Nyderlandus data; jeigu vienas iš sutuoktinių yra Nyderlandų pilietis, o kitas ne, turi būti nurodoma konkreti apsisistojimo Nyderlanduose data.

Originalūs nuorašai iš civilinės metrikacijos įstaigos (išduoti per paskutinius tris mėnesius) dėl bet kurio nepilnamečio vaiko.

Originalus nuorašas iš santuokų registro (kurį galima gauti santuokos sudarymo vietos rotušėje ir kuris turi būti išduotas per paskutinius tris mėnesius); jeigu santuoka buvo sudaryta užsienyje, pakanka pateikti originalų santuokos liudijimą arba kitą senesnę nuorašą;

jeigu yra nepilnamečių vaikų, reikia pateikti vaikų auklėjimo planą; vaikų auklėjimo plane nustatoma tėvų sutarta vaikų auklėjimo tvarka ir jame gali būti aptarta kasdienio rūpinimosi vaikais tvarka, jų švietimas, sportinė veikla, sveikatos priežiūra, nustatytos bendravimo su vaiku ypatingomis dienomis, pvz., per atostogas ir valstybines šventes, taisyklės, aptarti finansiniai aspektai ir kiti praktiniai susitarimai (vaikų paėmimas ir grąžinimas).

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą proceso išlaidoms padengti?

Jeigu bylos šalis negali atlyginti išlaidų arba visų advokato ar tarpininko išlaidų, įvykdžiusi tam tikras sąlygas, ji gali gauti teisinę pagalbą. Teisinės pagalbos valdyba (*Raad voor de rechtsbijstand*) teisinę pagalbą suteikia paskirdama tik valdyboje įregistruotus tarpininkus. Daugiau informacijos apie tinkamumo sąlygas galima sužinoti interneto svetainėje <http://www.rvr.org/>.

Teisė gauti teisinę pagalbą taip pat taikoma sprendžiant tarpvalstybinius ginčus, jeigu pareiškėjas gyvena už Nyderlandų ribų, tačiau Europos Sąjungoje. Šis klausimas reglamentuojamas Europos direktyvoje dėl teisinės pagalbos tarpvalstybiniuose ginčiuose (OL L 26, 2003 1 31). Teisinės pagalbos prašymą Hagos teisinės pagalbos valdybai galima pateikti naudojant standartinę direktyvoje pateiktą formą, kuri visose valstybėse narėse yra vienoda. Prireikus Teisinės pagalbos valdyba gali padėti pareiškėjams pasirinkti advokatą. Daugiau informacijos pateikiama interneto svetainėje <http://www.rvr.org/>.

Tam tikrais atvejais, kai yra sudaryta sutartis, ne Europos Sąjungoje gyvenanti bylos šalis gali turėti galimybę gauti teisinę pagalbą Nyderlanduose. Šiuo atžvilgiu svarbios yra toliau nurodytos sutartys: Hagos konvencija dėl civilinio proceso (1954 m.), Europos sutartis dėl teisinės pagalbos prašymų perdavimo (1977 m.) ir Hagos konvencija dėl tarptautinės teisės kreiptis į teismą (1980 m.). Šiose sutartyse įtvirtinta nuostata, kurioje iš esmės nurodyta, kad susitariančiųjų valstybių piliečiai turi teisę gauti teisinę pagalbą visose kitose susitariančiose valstybėse tokiomis pat sąlygomis kaip ir tų valstybių piliečiai. Kai tokios bylos iškeliama Nyderlanduose, reikia kreiptis į bylos šalies įprastinės gyvenamosios vietos kompetentingą instituciją, kad ji išduotų lėšų trūkumo deklaraciją (*verklaring van onvermogen*). Ši institucija teisinės pagalbos prašymą ir lėšų trūkumo deklaraciją nusiunčia šalies, kurioje turi būti suteikta teisinė pagalba, kompetentingai institucijai. Tuomet pastaroji įvertina, ar bylos šalis turi teisę gauti teisinę pagalbą.

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo arba santuokos pripažinimo negaliojančia?

Taip, per tris mėnesius nuo sprendimo nutraukti santuoką priėmimo dienos apeliacinio teismo raštinei galima paduoti apeliacinį skundą (*gerechtshof*). Apeliacinio teismo sprendimą paprastai kasacine tvarka galima ginčyti Aukščiausiąjame Teisme (*Hoge Raad der Nederlanden*). Šiose bylose bylos šalims turi atstovauti teisiniai atstovai.

14 Ką turėčiau daryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia būtų pripažintas šioje valstybėje narėje?

2005 m. kovo 1 d. ES valstybėse narėse įsigaliojo vadinamasis reglamentas „Briuselis IIa“; visas jo pavadinimas – 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000. Reglamentas „Briuselis IIa“ taikomas santuokos nutraukimui, gyvenimui skyrium ir santuokos pripažinimui negaliojančia. Pagal reglamento sąlygas kitose valstybėse narėse (išskyrus Daniją) priimti sprendimai nutraukti santuoką Nyderlanduose pripažįstami be jokios specialios procedūros (21 straipsnio 1 dalis). Panašiai jokios specialios procedūros nereikia taikyti norint atnaujinti civilinės būklės įrašus, pvz., kai santuokos liudijime turi būti įrašoma pastaba, kad santuoka yra nutraukta.

Bet kuri suinteresuotoji šalis gali iškelti bylą, siekdama nustatyti, ar kitoje šalyje priimtas sprendimas nutraukti santuoką turi būti pripažįstamas. Reglamente „Briuselis IIa“ nustatyti įvairūs atsisakymo pripažinti nutrauktą santuoką pagrindai. Pavyzdžiui, nutrauktos santuokos pripažinimas negali prieštarauti viešajai politikai. Taip pat nagrinėjama, ar atsakovas (šalis, kuri neteikė prašymo nutraukti santuoką) buvo tinkamai informuotas apie bylą. Tačiau pats teismo sprendimas negali būti peržiūrimas. Pagal reglamentą „Briuselis IIa“ sprendimą priėmęs valstybės narės teismas bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu gali išduoti minėto teismo sprendimo pažymėjimą (naudodamas tipinę formą). Šiame pažymėjime pateikiama informacija apie teismo sprendimo kilmės šalį, duomenys apie šalį, ar teismo sprendimas buvo priimtas už akių, teismo sprendimo rūšis, pvz., sprendimas nutraukti santuoką ar patvirtinti gyvenimą skyrium, teismo sprendimo priėmimo data ir sprendimą priėmęs teismas.

15 Į kurį teismą reikėtų kreiptis, siekiant užginčyti kitos valstybės narės teismo priimtą sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia? Kokia tvarka taikoma šiais atvejais?

Jeigu suinteresuotoji šalis nori Nyderlanduose pareikšti prieštaravimą užsienyje priimtam sprendimui nutraukti santuoką, ji gali savo įprastinės gyvenamosios vietos apygardos teismo laikinos pagalbos teisėjui (*voorzieningenrechter*) pateikti prašymą dėl sprendimo nepripažinimo.

16 Kokios valstybės teisė taikoma santuokos nutraukimo bylose kai sutuoktiniai negyvena šioje valstybėje narėje arba jų pilietybės skiriasi?

2012 m. sausio 1 d. įsigaliojo Nyderlandų civilinio kodekso (*Burgerlijk Wetboek*) 10 knyga. Civilinio kodekso 10 knygoje pateiktos įstatymų kolizijos taisyklės, kuriomis vadovaujantis nustatoma taikytina teisė.

Pagal pagrindinę taisyklę teismai visada taiko Nyderlandų santuokos nutraukimo teisę, nepaisydami sutuoktinių pilietybės ir įprastinės gyvenamosios vietos. Jeigu, pvz., prašymą nutraukti santuoką Nyderlanduose pateikia susituokę asmenys, kurie abu yra Belgijos piliečiai, gyvenantys Nyderlanduose, automatiškai taikoma Nyderlandų santuokos nutraukimo teisė. Ši taisyklė netaikoma vieninteliu atveju – kai sutuoktiniai pasirenka santuokos nutraukimui taikytiną teisę. Sutuoktiniai gali konkrečiai nuspręsti, kad santuokos nutraukimo byloje bus taikoma jų bendra nacionalinė teisė, o ne Nyderlandų teisė. Todėl Belgijoje susituokę asmenys gali nuspręsti, kad jų byloje bus taikoma Belgijos santuokos nutraukimo teisė.

Paskutinis naujinimas: 27/11/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.